

OBSAH

Seznam použitých zkratek a zdrojů citací	11
1. Zkratky právních předpisů	11
2. Zkratky institucí	12
3. Zdroje citací	12
I. Úvod	13
II. Bezesmluvní cizina	14
1. Důchodové záležitosti krajanů	15
a) Dílčí důchod	15
b) Náhrada důchodu	16
1.1 Souběh české náhradní doby pojištění a doby pojištění v Kazachstánu	16
1.2 Doba studia na středním odborném učilišti v Kazachstánu	17
1.3 Výše starobního důchodu po předchozím pobírání náhrady důchodu ..	18
2. Hodnocení některých dob získaných v zahraničí jako české doby pojištění	19
2.1 Denní studium na střední nebo vysoké škole v bezesmluvní cizině ...	19
2.2 Pracovníci v zahraničí	20
2.3 Experti v zahraničí	23
3. Dobrovolnická činnost v zahraničí	25
III. Důchody dle dvoustranných smluv o sociálním zabezpečení	27
1. Dohoda mezi Československou republikou a Svazem sovětských socialistických republik o sociálním zabezpečení (č. 116/1960 Sb.)	28
1.1 Určení, zda lze v konkrétním případě Dohodu použít	28
a) Vznik sociální události odůvodňující přiznání důchodu	29
b) Podání žádosti o důchod v době aplikace Dohody	29
c) Státní občanství smluvní strany Dohody	30
1.2 Uznávání dob pojištění získaných ve smluvním státě	30
1.2.1 Doby pojištění získané v jednom nástupnickém státě SSSR	31
1.2.1.1 Bezproblémová spolupráce zahraničního nositele pojištění	31
1.2.1.2 Nespoupráce zahraničního nositele důchodového pojištění	32

1.2.1.3	Částečná spolupráce zahraničního nositele důchodového pojištění	32
1.2.2	Doby pojištění získané ve vícero nástupnických státech SSSR . . .	33
1.2.2.1	Výchozí podnět	33
1.2.2.2	Žaloba ve veřejném zájmu	35
1.2.2.3	Usnesení o odmítnutí žaloby	36
1.2.2.4	Kasační stížnost ochránce	37
1.3	Stanovení výše důchodu	39
1.3.1	Stanovení fiktivního výdělku	39
1.3.2	Stanovení výše důchodu při souběhu zaměstnání a pobírání důchodu	41
2.	Smlouva o sociálním zabezpečení mezi ČR a Ukrajinou	42
2.1	Zápočet dob pojištění získaných přede dnem 1. 4. 2003	43
2.2	Příslušnost k poskytování invalidního důchodu pro invalidy z mládí . .	44
2.3	Odmítnutí přiznání českého důchodu do dne uhrazení přeplatku na ukrajinském důchodu	44
2.4	Hodnocení doby pobírání ukrajinského starobního důchodu jako doby vyloučené	45
2.5	Nepřiměřená délka řízení o přiznání českého důchodu v souvislosti s vypuknutím války na Ukrajině	46
2.6	Ukrajinská dávka pro osoby poškozené černobylskou jadernou katastrofou	47
3.	Smlouva o sociálním zabezpečení mezi ČR a Ruskou federací.	48
3.1	Použití Smlouvy s Ruskem v řízeních o důchod zahájených přede dnem jejího vstupu v platnost	48
3.2	Osobní rozsah působnosti Smlouvy s Ruskem	53
3.3	Potvrzování dob pojištění ruským nositelem pojištění	54
3.3.1	Potvrzování dob pojištění získaných v SSSR mimo území Ruska .	54
3.3.2	Potvrzování dob pojištění získaných na území Ruska	56
3.4	Příslušnost k hodnocení dob pojištění získaných do 31. 12. 2008	56
3.4.1	Trvalé bydliště v ČR	57
3.4.2	Předchozí nezhodnocení dob ruským nositelem pojištění.	58
3.4.2.1	Zhodnocení všech dob pojištění získaných do 31. 12. 2008 při přiznání ruského důchodu	58
3.4.2.2	Zhodnocení části dob získaných do 31. 12. 2008 při přiznání ruského důchodu	59
3.4.2.3	Získání jednoho roku doby důchodového pojištění na území ČR do 31. 12. 2008.	60
3.5	(Ne)přepočítávání důchodů přiznaných v bezesmluvním období	61
3.6	Doby pojištění kratší jednoho roku	61
3.7	Výpočet důchodu.	62

3.7.1	Výdělky, z nichž se počítají průměrné indexované výdělky.	63
3.7.2	Srovnávací výpočet důchodu ze zachovaného výpočtového základu	63
IV.	Důchody dle evropských koordinačních nařízení	64
1.	Průtahy v činnosti ČSSZ	65
1.1	Průtahy v řízení o přiznání důchodu	65
1.1.1	Postup orgánů správy sociálního zabezpečení po zahájení řízení	65
1.1.2	Jednání se zahraničními nositeli důchodového pojištění.	67
1.1.3	Postup ČSSZ po obdržení potvrzení o zahraničních dobách pojištění.	68
1.1.4	Vydávání rozhodnutí	69
1.1.5	Řízení o námitkách	69
1.1.6	Řízení o zahraniční dávce	70
1.1.7	Průtahy v mimořádných situacích	71
1.2	Prozatímní dávka a záloha důchodu	72
1.2.1	Prozatímní dávka.	72
1.2.2	Záloha důchodu.	73
a)	Potvrzení o účasti na pojištění pro případ nezaměstnanosti v kombinaci s potvrzením o odvedech do sociálního systému jiného členského státu	74
b)	Potvrzení o zahraničních dobách důchodového pojištění vtělené do jiného dokumentu než do formuláře SED P5000	75
c)	Evidenční listy důchodového pojištění osvědčující slovenské doby pojištění	75
1.3	Potvrzení o žití	76
1.3.1	Počátek zasílání potvrzení o žití	77
1.3.1.1	Přiznání důchodu	77
1.3.1.2	Změna bydliště v průběhu poskytování důchodu.	77
1.3.2	Zasílání potvrzení o žití v průběhu poskytování důchodu	78
1.3.2.1	Výplata důchodů bankovním šekem nebo mezinárodní poštovní poukázkou	78
1.3.2.2	Výplata důchodů na účty u bank	78
1.3.2.3	Výplata důchodů na účty u bank v době nouzového stavu.	80
1.3.2.4	Výplata důchodů při elektronické výměně dat o úmrtí pojištěnců.	82
1.3.3	Potvrzení o žití určená pro zahraniční nositele důchodového pojištění.	83
2.	Některá procesní specifika	84
2.1	Obsah potvrzení o českých dobách pojištění	84

2.2	Vázanost ČSSZ obsahem potvrzení o zahraničních dobách pojištění	85
	a) Krácení nepřispěvkových dob polským nositelem důchodového pojištění	86
	b) Nepotvrzení dob péče o dítě, studia a nezaměstnanosti rumunským nositelem pojištění.	86
	a) Případy, kdy ČSSZ má povinnost se na zahraničního nositele obrátit.	87
	b) Případy, kdy ČSSZ nemusí zahraničního nositele pojištění kontaktovat	88
2.3	Čestné prohlášení o trvání manželství ke dni úmrtí manžela/-ky.	89
2.4	Zasílání výzev k vyčíslení přeplatku na zahraničním důchodu	91
2.5	Nesepsání žádosti o důchod	93
3.	Podmínky nároku na důchod	95
3.1	Uznávání českých dob pojištění	95
	3.1.1 Doba péče o dítě	95
	3.1.2 Doba studia v jiném členském státě EHP.	96
	3.1.3 Doby pojištění získané v Československu do 31. 12. 1992	98
	3.1.3.1 Pojištěnec s bydlištěm v ČR vykonávající ke dni 31. 12. 1993 zaměstnání na území ČR.	98
	3.1.3.2 Namítaný nepravdivý evidenční list důchodového pojištění	99
	3.1.3.3 Zápis organizační složky zaměstnavatele se sídlem na Slovensku do obchodního rejstříku ke dni 31. 12. 1992.	100
	3.1.3.4 Zaměstnání na území ČR u zaměstnavatele, který neměl ke dni 31. 12. 1992 evidováno sídlo v obchodním rejstříku.	101
	3.1.3.5 Odlišné místo evidovaného trvalého pobytu a faktického dlouhodobého pobytu	102
	3.1.3.6 Tvrzený souběh samostatné výdělečné činnosti v ČR a „vedlejšího“ zaměstnání v SR.	103
	3.1.3.7 Změna příslušnosti k hodnocení federálních dob pojištění	104
	3.1.4 Doba pobírání náhrady za ztrátu na výdělku po skončení pracovní neschopnosti (tzv. renty).	105
	3.1.5 Doba evidence uchazeče o zaměstnání na Úřadu práce ČR po 1. 1. 2012.	105
	3.1.6 Doba dobrovolné účasti na důchodovém pojištění	106
	3.1.7 Doby pojištění získané v Československu řeckými občany	107
	3.1.8 Doby pojištění kratší jednoho roku	108
	3.1.8.1 Česká doba pojištění kratší jednoho roku.	108

3.1.8.2	Doba pojištění kratší jednoho roku získaná v jiném členském státě EHP	109
3.2	Starobní důchod	110
3.2.1	Získání potřebné doby pojištění	110
3.2.2	Dosažení důchodového věku	111
3.2.3	Snížení důchodového věku	111
3.2.3.1	Hornický důchod	112
3.2.3.2	Výkon zaměstnání odpovídajícího zaměstnání I. pracovní kategorie v jiném členském státě.	112
3.2.3.3	Výkon hornického zaměstnání pro soukromou firmu. .	113
3.3	Invalidní důchod	114
3.3.1	Druhy invalidních důchodů	115
3.3.2	Vyloučení souběhu dávek	115
3.3.2.1	Souběh českého obecného invalidního důchodu a slovenského invalidního důchodu pro invalidy z mládí přiznaného v době existence Československa	116
3.3.2.2	Souběh českého obecného invalidního důchodu a slovenského invalidního důchodu pro invalidy z mládí přiznaného po rozpadu Československa	117
3.3.3	Určování rozhodného období pro posouzení, zda pojištěnec získal potřebnou dobu pojištění pro vznik nároku na invalidní důchod	117
3.3.4	Získání potřebné doby pojištění	118
3.3.4.1	Neuznání doby pojištění v ČR na základě jiných důkazních prostředků než evidenčního listu důchodového pojištění	118
3.3.4.2	Nedostatečná specifikace bývalého zaměstnavatele a získané doby pojištění.	120
3.3.5	Posuzování invalidity	120
3.3.5.1	Neexistence shody při uznávání invalidity	121
3.3.5.2	Opatřování podkladů pro posouzení invalidity	121
3.3.5.3	Povinnost vypořádat se s podklady a závěry zahraničních institucí.	122
3.3.5.4	Stanovení data vzniku invalidity.	124
3.3.5.5	Zasílání posudku o invaliditě	124
4.	Výše důchodu	125
4.1	Nakládání se zahraničními dobami při stanovení výše dílčího důchodu	127
4.1.1	Zápočet průměrných indexovaných výdělků	128
4.1.2	Určování výdělků, z nich se průměrné indexované výdělky počítají.	128

4.1.2.1	Výpočet průměrných indexovaných výdělků z příjmu z vedlejší činnosti	129
4.1.2.2	Výpočet průměrných indexovaných výdělků z výdělků, který nebyl fakticky vyplacen	130
4.1.2.3	Započítávání výdělků z období, kdy pojištěnec byl žadatelem o azyl v jiném státě a z tohoto důvodu byl v zahraničí účasten důchodového pojištění	131
4.2	Započítávání výdělků za federální doby pojištění	132
4.3	Výpočet důchodu za překrývající se doby pojištění	132
4.4	Pravidla pro přepočet dob pojištění	133
4.5	Stanovení koeficientu dílčení	136
4.6	Dorovnání důchodu do minimální výše dle českých předpisů	136
4.7	Krácení výchovného u dílčích důchodů	138
4.8	Dorovnávací přídavek některým poživatelům českého a slovenského starobního důchodu	139
5.	Přeplatky na důchodových dávkách	140
5.1	Úhrada přeplatku na českém důchodu z doplatku zahraničního důchodu	141
5.2	Snaha ČSSZ vymáhat nezaviněné přeplatky dle § 118a odst. 1 zopsz.	141
	Rejstřík	145